

първосъздател е Николо Лагросино. Глукъ създаде нѣщо велико чрезъ реформата, що внесе въ операта *seria*, повръщайки я къмъ идеала на флорентинцитѣ — чрезъ заглѣбяване въ занемарената до него драматическа страна, и отреждане равно значение на музиката и текста. Като резултатъ отъ желанието да се изтика отъ оперната сцена италианското влияние, чрезъ вписането на национални елементи и духъ, Йоханъ Адамъ Хилеръ създаде нѣмскитѣ „зингшпили“—които сж първитѣ нѣмски комически опери. Моцартъ създаде въ областта на комическата О. безсмъртни творения, а Россини доведе италианската такава до пълненъ разцвѣтъ. Единствената опера на Бетховена, съ нейния сериозенъ тонъ, оказва силно влияние за по-нататъшното развитие на музикалната драма, доведена до пълни консеквенции отъ Рихардъ Вагнеръ. Между това, въ Германия—Шпоръ, Маршнеръ и Веберъ създадоха, чрезъ усиляването на националния елементъ, нѣмската приказна (романтична) опера; Халеви, Керубини, Спонтини и Майерберъ въ Франция култивираха съ голѣмъ успехъ героическата опера, а Амбр. Тома, Бизе и Гуно тамъ, — по-късно Верди и Пучини въ Италия, — създадоха нови образци на О-та. Комическата опера въ лицето на Буалдийо, Оберъ, Лорцингъ и Николаи сжщо намѣри своитѣ значителни майстори. Последниятъ етапъ отъ развитието на музикалната драма презъ XIX в. е Рихардъ Вагнеръ, който осъществи въ творенията си идеала за музикалната драма, и който оказва мощно влияние за развитието на О. и до наши дни, когато — както въ всички други области на изкуството, се търсятъ нови пѣтища—нови изразни сръдства и форми. Въ Франция — Дебюси откри една нова ера въ развитието на драматичната музика въ началото на новия вѣкъ, съ своята „Пелеасъ и Мелизанда“, а въ Германия — Рихардъ Штраусъ създаде, сжщо, нѣщо ново въ тази областъ.

Опера, ит. *opera* — дѣло, съчинение; О. *in musica* = музикално творение, — опера. О. *seria* = сериозна опера; О. *semiseria* = сериозна опера, въ

която има и комически елементи; О. *buffa* = комическа опера. Французитѣ иматъ два вида опера: *grande* (голѣма), въ която всичко се пѣе, и *comique* (комическа), въ която има и говоримъ диалогъ. И най-голѣмитѣ французски оперни театри въ Парижъ носятъ тия две имена: *Grande O.* отначало наричана „*Académie nationale de Musique*“ и О. *comique*. До недавна, въ първата сж се давали сериозни опери, а въ втората само комически, но сега и въ втората се даватъ сериозни опери.

Оперета — е единъ видъ комическа опера, съ шеговито, подигравателно, и на ефтенъ комизмъ, съдържание, въ която — наредъ съ пѣенето, има и значителна частъ говоримъ диалогъ. Общиятъ видъ на французската оперета се изработва къмъ сръдата на XVIII в., подъ влиянието на италианскитѣ буфонисти. Отначало О-та, съ своитѣ сюжети изъ живота, макаръ и да е била лишена отъ едно по-дълбоко психическо съдържание, но съ своята непринудена веселостъ и остроуменъ говоримъ диалогъ се е постепенно твърде облагородила, и въ времето на Мармонтеля достига своето най-хубаво развитие. Но, съ течение на времето, пародията, шутовщината и фарса взематъ надмощие, и тя започва да се изражда. Майстори на О-та сж: Мильокеръ, Офенбахъ, Йох. Штраусъ, а въ по-ново време: Калманъ, Лехаръ, Фалъ и др. Въ модерната О. проникнаха и новитѣ танци — фокстротъ, шими и др., но лишена отъ здравъ комизмъ, тя се слага често на външни ефекти и съмнителна моралност.

Опиенски, Хенрикъ — *Opienski, Henryk* — значителенъ полски музикологъ, компонистъ и диригентъ, род. 13 ян. 1870 въ Краковъ, училъ при Зеленски въ родния си градъ, при д'Енди въ Парижъ, Урбанъ въ Берлинъ, при Риманъ и Никишъ — въ Лайпцигъ, преподавателъ въ консерваторията, и диригентъ на операта въ Варшава (до 1912). Презъ войната живѣлъ въ Моргъ (Швейцария), дето основава „Мадригално дружество“, после е директоръ на държавната консерватория въ Познанъ (1919—1926), следъ което живѣе пакъ въ Моргъ, като диригентъ